LOES LUCA

‘Loslaten staat niet in mijn woordenlijstje. **Ik ben een trouwe aap’**

Ze wordt 72, maar denk niet dat haar leeftijd reden is om het wat rustiger aan te doen. Dansen en zingen, daar wordt Loes Luca gelukkig van. Aan de eettafel van haar Rotterdamse huis vertelt ze er vol vuur over.

Tekst: Esther Goedegebuure. Fotografie: Ester Gebuis.

In een podcast uit 2023 hoorde ik je hardop dromen over het organiseren van dansmiddagen. Die wens is nu dus uitgekomen.
"Is dat niet fantastisch? Het is nog leuker dan ik hoopte. Met mijn bandje Nénette et les Zézettes, waar ik tien jaar mee op *de Parade* heb gestaan, zing ik jarenzestig, -zeventig en -tachtignummers waar mensen de chachacha, de foxtrot of de Engelse wals op kunnen dansen. We zijn de jongsten niet meer, maar nog net zo stout als vroeger."
Op de vraag welke liedjes dat zijn, begint Loes uitbundig *I only want to be with you* van Dusty Springfield te zingen. "We hebben veertig van dit soort lekkere nummers. Er worden op zo'n middag twee verschillende dansen aangeleerd door professionals. Je mag meedoen, het hoeft niet. Los dansen mag ook. Er is een wedstrijd die helemaal niet over dansen gaat, maar over andere grappige dingen en we doen een linedance. Ik kijk drie uur lang uit op tweehonderd blije gezichten."
Waarom wilde je dit zo graag?
"Ik vind het een rotwoord, maar ga het toch zeggen: verbinding. Met z'n allen dansen en zingen verbindt. We leven in een niet zo vrolijke wereld, dus dit kunnen we gebruiken. Wat ik ook leuk vind, is dat bij stijldansen beleefdheidsvormen in acht worden genomen. 'Mag ik deze dans van u? Zal ik u even naar de plaats begeleiden?' Ik hou ervan!"
Is het de bedoeling dat je met een vaste partner komt?
"Nee. Vrouwen mogen met elkaar dansen, mannen mogen met elkaar dansen, van mij mag je dansen met je hond. Zelfs mensen die vooraf zeggen dat ze alleen voor de muziek komen, staan binnen tien minuten op de vloer. Sommigen stuntelen, sommigen komen van dansscholen. Het is een genot om naar te kijken." Weer barst Loes uit in gezang. "*Samen zijn. Is samen lachen, samen huilen, leven door dicht bij elkaar te zijn.*"
Naast samen dansen, ga je dus ook samen zingen met publiek?
"Mijn dochter, die in Engeland woont, nam mij twee jaar geleden mee naar singalong carols in de Royal Albert Hall in Londen. Engelsen zijn helemaal wauws van kerst, dus die kwamen als kerstengel of kerstboom. Ik heb zitten huilen, zo mooi was het. Dat wilde ik ook! Deze winter sta ik met de band en lokale zangkoren in het theater Schiedam, maar ook in Het Concertgebouw, met mijn eigen singalong. Er is een levende kerststal en warme chocolademelk waar je onder de tafel een scheut rum in kunt laten schenken."
Is het serieus zingen of een middag met humor?
"Nee, want bij mij valt niet te lachen. Wat denk je zelf? Ik ben de presentatrice! En er worden teksten geprojecteerd, zodat iedereen kan meezingen."
Wat ondernemend dat je je eigen voorstellingen produceert!
"Ik heb altijd van alles geïnitieerd. Daarom ben ik nooit afhankelijk geweest van castingdirectors. Het levert niet altijd evenveel op, maar ik doe wel wat ik leuk vind. Ik heb nog zo'n pareltje dit najaar. Ik zing het levensverhaal van Marie Galante (hoofdpersonage in het gelijknamige boek van Jacques Deval, red.) gecomponeerd door Kurt Weill. Ik zing die nummers in het Frans en vertel het verhaal in het Nederlands. Begeleid door vijf topmusici van Teleruptor. Ik wil niet op mijn lauweren rusten. ▸

'Als mijn moeder niet zo mensonterend was gaan dementeren, ***weet ik niet of ik zo strijdlustig was geworden***'

Broekpak (Joline Jolink), blouse (Hobbs), pumps (Guess).

LOES IN HET KORT

Loes Luca (1953) is geboren en getogen in Rotterdam. Ze is bekend van *Ja zuster Nee zuster*, *'t Schaep met de vijf pooten* en *Oogappels* en is dit najaar met verschillende voorstellingen in de theaters te zien. Met de muzikale voorstelling *Maria Galante* trekt ze in oktober door het hele land en met de *Kerst sing-along* is ze in december te zien in Theater aan de Schie, Het Concertgebouw en 't Zonnehuis in Amsterdam.

Kijk voor meer informatie over de dansmiddagen op indelugt.nl, ssrotterdam.nl en zonnehuis.amsterdam.

‘Er is in mijn leven best wel het een en ander aan alcohol ingegaan, *maar roken doe ik al vijf jaar niet meer’*

De AOW is geen vetpot en dan heb ik een enorm pensioen, maar niet heus, van tweehonderd euro. Daar kan mijn schoorsteen niet van roken. Dus ik moet nog wel een beetje. Maar dat geeft niet. Kijk eens hoe rijk ik ben. Ik woon geweldig, eet een lekker boterhammetje en ik heb al een jurk. Ik hoef niet zo veel meer.”

Hoe houd je jezelf zo energiek?

“Ik zit niet zo veel, ben nogal een beweeglijk type. Ik heb lang pilates gedaan, tot ik een fietsongeluk kreeg in Amsterdam en twee flinke breuken opliep. Maar doordat ik met die apparaten in de sportschool mijn spieren heb weten te versterken is het redelijk oké gekomen. Die apparaten vind ik trouwens een ellende! Met frisse tegenzin ga ik twee tot drie keer per week naar zo’n luxe sportschool. Daarna ga ik in de Turkse sauna en zwemmen en dan ben ik tóch blij dat ik geweest ben. Ik voel me dan een schone, dappere meid.”

Let je verder op je gezondheid?

“Ik eet goed, iets te vet, want ik vind koken met crème fraîche zo lekker. Er is natuurlijk in mijn leven best wel het een en ander aan alcohol ingegaan, maar roken doe ik al vijf jaar niet meer. Af en toe gaat er nog stiekem een sigaretje in, bijvoorbeeld toen mama doodging. Of op Koningsdag.”

Kun je dat echt, bij één houden?

“Eigenlijk zou ik het liefst de hele dag door willen roken. Maar ik heb astmatische bronchitis, dus dat is geen leuke combinatie. Denk jij dat ik niet gezond leef?”

Ik las in oude interviews dat je, toen je in de rouw was na de dood van je man, aan een wijninfuus zat en de hele dag blowde.

“Klopt. Maar dat is al zeventien jaar geleden, hè? Blowen doe ik al jaren niet meer. Jammer genoeg kon ik er niet meer tegen, want ik vond het heel lekker, na de voorstelling één pretsigaretje. Niet een hele grote, maar een kinderjointje.”

Ben je bang voor ziektes?

“Ik ben bang voor dementie. Door mama, die achtenhalf jaar aan die rotziekte heeft geleden. Maar ik ben niet bang voor de dood of andere ziektes. Ik wil niet hulpbehoevend of anderen tot last zijn.”

Is het alleen dat of is het ook dat je niet wilt lijden of aftakelen?

“Aftakelen doe ik sowieso. Ik kan weleens in de spiegel kijken en denken: och, waarom heb ik er niet meer van genoten toen dit (wijst op haar rimpels) er allemaal nog niet zat? Maar moeite met ouder worden heb ik niet. Als ik mezelf maar kan voortbewegen, al is dat achter een rollator, dat zou me een worst wezen.”

Je staat op de barricade voor vrije wilsbeschikking.

“Ja! Ik begrijp dat niet iedereen zomaar die pil krijgt. De zoon die liever met vakantie wil dan zorgen voor zijn moeder moet hem niet door haar eten kunnen prakken. Maar ik vind dat ieder die lijdt recht heeft op zijn eigen einde.”

Is het proces van jouw moeder een traumatische ervaring geweest?

“Absoluut. Als mijn moeder niet zo afschuwelijk en mensonterend was gaan dementeren, weet ik niet of ik zo strijdlustig was geworden. Maar ik heb nooit afhankelijk willen zijn van anderen. Wat ik voor mijn moeder heb moeten doen, wil ik mijn dochter niet aandoen.”

Je vertelde eerder dat vanaf je veertiende de rollen thuis omgedraaid waren en jij je meer verantwoordelijk voelde voor je moeder dan andersom. Heeft dat de liefde nooit aangetast?

“Nee, dat begon pas bij die dementie. Toen ging ik ook me ergeren aan haar onvolkomenheden. Die had ik de jaren daarvoor gewoon getolereerd. Pas toen ze dementeerde, viel het kwartje. Al viel het me wel op hoor, dat mijn moeder zich altijd gedroeg als de koningin van Lombardije. Iedereen moest naar haar toekomen in plaats van dat zij haar ▸

armen uitstrekte naar jou. Ze wist ook altijd binnen twee seconden het gesprek op haarzelf te betrekken. Ging het over een vriendin van mij die kanker had, begon zij over haar eigen kwalen. Harald en ik konden er ook wel om lachen. Ze was ook lief en kon lekker koken."

Maar ze was een nemer in plaats van een gever?

"Eigenlijk wel. Maar ik geef graag. Ik ben er nooit voor in therapie geweest. Denk ook dat ik me schuldig voelde. Mijn vader kon niet zo aardig tegen haar zijn. En daar ging ik als klein kind in mee. Wie weet is dat hele leven daarna een wiedergutmachung geweest, omdat ik haar in mijn jonge jaren niet altijd leuk behandelde."

Je had in die laatste fase ook meer afstand kunnen nemen.

"Nee, dat kan toch niet? Ik ben enig kind. Daar was mijn plichtsgevoel te groot voor. Voor mijn vader heb ik ook een halfjaar gezorgd, ook niet lollig. Maar die schoot tenminste op. Ik was heel blij dat iemand had gezegd: 'Je moet je niet verbazen als je op een gegeven moment denkt: ga toch dood.' Dat dacht ik inderdaad bij alle twee mijn ouders. Mijn moeder was die laatste jaren niks meer. Ik zeg altijd: 'Mijn moeder is tachtig geworden en er is een andere vrouw 88 geworden, voor wie ik achtenhalf jaar heb gezorgd.'"

Je dochter Nina woont in Engeland. Vind je dat moeilijk?

"Dertien jaar geleden is ze daar voor een opleiding naartoe gegaan en heeft een heel leuke Engelsman ontmoet. Ongeveer twee keer per jaar logeer ik minstens een week bij haar. Dan ga ik koken, de lakens strijken, dan noemt ze me voor de grap Cinderella. Zij is ook regelmatig, twee keer per jaar, hier en tussendoor zitten we heel veel aan de telefoon of mailen we."

Heb je het nooit moeilijk gevonden om haar los te laten?

"Nee, dat is wonderlijk, want loslaten staat niet in mijn woordenlijstje. Ik ben een trouwe aap. Er zijn veel mensen om me heen die ik al een leven lang ken. Die ik laat niet los. Je kunt mij niet van je af schudden. Maar ik vertrouw Nina zo. Ons gezin was een *Absolutely Fabulous*-gezin. Harald en ik waren van het roken, drinken, blowen. Nina zat dan voor in de kamer te studeren. 'Lieverd, het is elf uur, zou je nou niet eens wat voor jezelf gaan doen?' vroeg ik haar dan. Dan keek ze me aan en zei: 'Mam, je weet niet wat je zegt.' Het is een kind dat haar eigen pad kiest."

Het klinkt als een fijne moeder-dochterrelatie.

"Natuurlijk zijn er dingetjes, zij ergert zich soms aan mijn dominante gedrag. Ik ben van eerst praten, dan denken en zij is precies andersom. Maar we zijn dol op elkaar."

Naast de kinderen van je man en die van je ex heb je ook aangenomen kinderen.

"Van Judith ben ik sinds haar geboorte voogd, omdat ik bevriend was met haar moeder en zij geen vader had. Zij deed mee in de winterjas, schoenen en een aanvulling op het rijbewijs. Ze is inmiddels veertig. Art-Jan ken ik van *de Parade*. Hij was ober bij Nénette et les Zézettes en keek altijd zo verlangend naar ons gezin. Toen ik erachter kwam dat hij geen moeder meer had en heel slecht contact met zijn vader, zeiden Harald en ik: 'Jij kan er wel bij.' Toen hebben we hem geadopteerd, niet op papier, maar in ons hart. Ik noem hem altijd mijn vriendzoon en hij noemt mij zijn vriendin-moeder."

Heb je graag veel mensen om je heen?

"Toen Harald doodging, had ik niet gedacht dat ik alleen zou blijven, maar inmiddels hou ik erg van alleen. Ik vind al die mensen hartstikke leuk, iedereen is welkom, in Hotel Luca zijn vier slaapkamers. Maar soms denk ik: allemaal opzouten."

Staat er nog iets op een verlanglijst?

"Ik zou best graag een paar maanden in Parijs willen wonen. Of een tijdje in Brighton, maar in een eigen huisje, bij Nina. Maar eigenlijk doe ik nu precies wat ik wil." ■

'Iedereen is welkom, in Hotel Luca zijn vier slaapkamers. Maar soms denk ik: allemaal opzouten'

Broekpak (Max Mara), blouse (Hobbs).